

Aan leden gemeenteraad en commissieleden
cc. college van B&W
cc. pers

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

DATUM 14 december 2018
ONS KENMERK 509643
BEHANDELD DOOR A.M. Koenders
TELEFOON (035) 629 2629
BIJLAGEN 2
BETREFT Besluit minister OCW over voordracht Zonnestraal Unesco Werelderfgoedlijst

Geacht dames en heren,

Sinds 2010 heeft de gemeente actief gewerkt aan de het Nominatiedossier ter voorbereiding op de voordracht van Zonnestraal door de rijksoverheid voor de Unesco Werelderfgoedlijst. In het voorjaar 2018 heeft een adviescommissie de minister geadviseerd over de tussentijdse stand van zaken. De adviescommissie heeft negatief geadviseerd en de minister heeft helaas besloten dat advies over te nemen en Zonnestraal te verwijderen van de voorlopige lijst. De brief treft u als bijlage aan.

Het proces heeft veel kennis en aandacht voor Zonnestraal opgeleverd. Dit heeft merkbaar effect gehad voor de economische en toeristische betekenis van Zonnestraal voor Hilversum. Bevestigd is dat de gemeente een cruciale rol speelt in het behoud, de restauratie en de passende ontwikkeling van Zonnestraal.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) hebben benadrukt dat er unieke waarden in Zonnestraal liggen besloten die ook met actuele vraagstukken op het gebied van zorg en gezondheid verbonden zijn. Het behoud van Zonnestraal hebben zij als gezamenlijke prioriteit benoemd.

Aanleiding

Al 30 jaar wordt door een breed team professionals in samenwerking met de overheden gewerkt aan het behoud, de restauratie en de revitalisering van het sinds de bouwtijd internationaal bekende en hoog gewaardeerde icoon Zonnestraal. In 1995 en 2010 zette de Rijksoverheid Zonnestraal daarom op de voorlopige lijst voor nominatie op de Werelderfgoedlijst. Sinds die tijd is intensief samengewerkt aan het Nominatiedossier. De adviescommissie heeft uiteindelijk gezegd dat de “uitzonderlijke universele waarde” van Zonnestraal, niet beantwoordt aan de steeds strengere eisen die worden gesteld door Unesco.

Opbrengst nominatieproces

Het nominatieproces heeft echter zeer veel opgeleverd. De vele betekenissen van Zonnestraal, op sociaal gebied, het gebied van de zorg, architectuur en bouwtechniek, zijn duidelijk voor het voetlicht gekomen en uitgedragen. Daarom is Zonnestraal nu nóg bekender en hoog gewaardeerd in al die sectoren. De actualiteitswaarde van Zonnestraal als genezende omgeving en de zorg voor de zieke medemens met het oog op re-integratie is hoog. [Hier](#) treft u een overzicht aan van het promotieprogramma van de afgelopen periode en de bereikte professionals, instellingen en sectoren.

Zonnestraal blijft prioriteit

Dit betekent dat blijvend wordt ingezet op het voltooiën van de restauratie, het mogelijk maken van een passend gebruik en het uitdragen van de waarden en het verhaal van Zonnestraal. In financiële zin, en wat betreft het beschikbaar stellen van advies en begeleiding blijft de samenwerking tussen de overheden onverminderd van kracht. De rijksoverheid heeft de restauratie en de aanpassingen aan passend gebruik tot nu toe ruim ondersteund. In overleg en in samenwerking met de RCE en de provincie zal behoud, herstel en begeleiding van het passend gebruik worden voortgezet. Daarmee blijft de aanpak en benadering zoals die al jarenlang is ingevuld, ongewijzigd. Daaronder vallen de restauratie van het Dresselhuyspaviljoen (waaraan de RCE financieel bijdraagt), de inrichting van museumkamers en het uitbouwen van de economische en toeristische betekenis voor Hilversum.

Ook hebben we grote stappen gezet om de waarde van Zonnestraal voor de toekomst te borgen. Met de nieuwe eigenaren is een convenant gesloten waarin de restauratie en het behoud zijn geborgd. De restauratie van het Dresselhuyspaviljoen wordt gestart en de planologische bescherming en gebruiksmogelijkheden van het gehele landgoed zijn in een visie verwerkt die wordt vertaald in een nieuw bestemmingsplan.

Consequenties

De rijksoverheid zal Zonnestraal niet voordragen voor de Werelderfgoedlijst. De waarden, bekendheid en waardering van dit icoon blijven als een paal boven water staan. Daarom blijft Zonnestraal voor de minister en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed financieel en inhoudelijk prioriteit. Wij hebben ingezet op het spin-off effect van de aandacht voor en het behoud en gebruik van het wereldberoemde Zonnestraal. Samen met de eigenaar zijn wij concreet aan de slag met de positie van Zonnestraal in de context van de ontwikkeling van Hilversum op onder meer economisch en toeristisch gebied.

Vervolgtraject

Wij werken een vervolgprogramma uit om de effecten van de kennis van en de interesse voor Zonnestraal structureel te borgen en uit te bouwen. Met de andere overheden en de eigenaar blijven wij werken aan de toekomstwaarde van Zonnestraal en de borging van de restauratie en het gebruik. De opgedane kennis en aandacht voor Zonnestraal is op een niveau gekomen dat deze verder kan worden ontwikkeld en ingezet voor de economische en toeristische betekenis en bekendheid van Hilversum als geheel. Er is tevens ingezet op het ontwikkelen van een bezoekerscentrum met museumkamers op Zonnestraal waardoor het een startpunt kan worden voor bezoekers, het Geopark en de verbinding met de Utrechtse Heuvelrug. Het doel van een deel van het budget, het maken van het nominatiedossier, vervalt. De doelstellingen van de rest van het budget, het verzilveren van de iconische status, blijft overeind.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
De gemeentesecretaris, De burgemeester

D. Emmer

P.I. Broertjes